

Quickscan Natuurwetgeving

Canada 4 te Elsloo

Documentcode: 17F376.RAP001.Qsn

Lievensense **CSO**
infra water milieu

Quickscan Natuurwetgeving

Canada 4 te Elsloo

Documentcode: 17F376.RAP001.Qsn

Opdrachtgever

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Croeselaan 15
3521 BJ Utrecht

Contactpersoon opdrachtgever

De heer [REDACTED]

Contactpersoon LievensenseCSO

Mevrouw [REDACTED]

T: 088 - 910 2006

E: [REDACTED]@LievensenseCSO.com

Projectcode	17F376
Documentnummer	17F376.RAP001.Qsn
Versiedatum	10 augustus 2017
Status	Definitief

Autorisatie			
Documentnummer	Versiedatum	Status	
17F376.RAP001.Qsn	10 augustus 2017	Definitief	
Opgesteld door:	Functie	Datum	Paraaf
Mevrouw [REDACTED] MSc	Adviseur ecologie	03.08.2017	[REDACTED]
Geverifieerd door:	Functie	Datum	Paraaf
Mevrouw [REDACTED] MSc	Adviseur ecologie	03.08.2017	[REDACTED]
Akkoord projectleider:	Functie	Datum	Paraaf
Mevrouw [REDACTED] MSc	Adviseur ecologie	10.08.2017	[REDACTED]

LIEVENSECSO MILIEU B.V.

BUNNIK

Postbus 2
3980 CA Bunnik
Regulierenring 6
3981 LB Bunnik

LEEUWARDEN

Postbus 422
8901 BE Leeuwarden
Orionweg 28
8938 AH Leeuwarden

DEVENTER

Postbus 2018
7420 AA Deventer
Gotlandstraat 26
7418 AZ Deventer

MAASTRICHT

Postbus 1323
6201 BH Maastricht
Sleperweg 10
6222 NK Maastricht

HOOGVLIET

Postbus 551
3190 AM Rotterdam-Hoogvliet
Hoefsmidstraat 41
3194 AA Rotterdam-Hoogvliet

E-mail: info@LievensCSO.com
KvK-nummer: 30152124

Website: LievensCSO.com
BTW-nummer: NL. 8075.03.368.B.01

IBAN: NL63 ABNA 0570208009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1 Inleiding	1
2 Plangebied.....	2
2.1 Huidige situatie	2
2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen.....	3
3 Onderzoeksopzet.....	5
3.1 Beschikbare gegevens	5
3.2 Veldbezoek.....	5
3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming.....	5
4 Beschermde soorten	6
4.1 Wettelijk kader	6
4.2 Planten	6
4.3 Grondgebonden zoogdieren	7
4.4 Vleermuizen	8
4.5 Amfibieën	9
4.6 Reptielen	10
4.7 Vissen	10
4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden.....	10
4.9 Vogels.....	11
5 Beschermde gebieden.....	13
5.1 Natura 2000-gebieden	13
5.2 Natuurnetwerk Nederland.....	14
6 Toetsing en eindconclusie	15
6.1 Toetsing beschermde soorten	15
6.2 Toetsing beschermde gebieden	17
6.3 Eindconclusie.....	17
6.4 Advies	18

Bijlagen

Bijlage 1	Wetgeving en beleid
Bijlage 2	Literatuur
Bijlage 3	Kaart regionale ligging
Bijlage 4	Foto's van het plangebied
Bijlage 5	Resultaten NDFF

1 Inleiding

In opdracht van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland heeft LievensesCSO Milieu B.V. een quickscan Natuurwetgeving uitgevoerd voor het plangebied aan de Canada 4 te Elsloo.

Aanleiding voor de quickscan natuurwetgeving is de voorgenomen sloop van drie opstallen en verwijderen van asbest in het woonhuis en bijbehorende schuur. De quickscan of vooronderzoek is geen soortgerichte inventarisatie, maar de eerste fase in het kader van de procedure van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb, zie bijlage 1). De Wnb voorziet sinds 1 januari 2017 in het wettelijk kader voor de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten en houtopstanden. In de Wnb zijn de provincies primair bevoegd gezag voor bescherming van soorten en natuurgebieden. De voorliggende quickscan leent zich niet direct voor een eventueel noodzakelijke ontheffingsaanvraag voor de geplande planontwikkeling.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldbezoek, een inschatting te maken of:

- beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving voorkomen;
- de planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb;
- een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen;
- de planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied) of het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige EHS) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor onderzoek in het kader de gebiedsbescherming conform de Wnb en/of het provinciale beleid omtrent het NNN, inclusief externe werking.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden (Natura 2000 of NNN gebieden), volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek (volledige veldinventarisatie). Op basis van een nader onderzoek kan een ontheffing in het kader van het soortenbeschermingsdeel van de Wnb worden aangevraagd bij het bevoegd gezag.

LievensesCSO Milieu B.V. is door Eerland Certification gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van LievensesCSO Milieu B.V. voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken zijn allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is LievensesCSO lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). LievensesCSO Milieu B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van de opgestelde quickscan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom.

2 Plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd aan de Canada 4 (figuur 2.1) en heeft een oppervlakte van circa 8.600 m². Voor de regionale ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 3. Het plangebied omvat een woonhuis met aansluitende schuur, een groot en een klein toiletgebouw, een bijgebouw (bar), een aardappelloods en een kapschuur (figuur 2.2, 2.3, 2.4 en 2.5 en bijlage 4).

Figuur 2.1. situering van het plangebied (rode contour; bron kaart: Pdok.nl)

Figuur 2.2. Schuur aan woonhuis (linksachter), grote toiletgebouw (middenvoor) en bijgebouw (rechtsachter)

Het woonhuis bestaat uit bakstenen muren met een pannendak. De schuur die aan het woonhuis zit bestaat eveneens uit baksteen muren met een pannendak, maar heeft daarbij ook een uilenbord op de oost- en west gevel met in het bord op de westgevel een gat. Onder de dakpannen bevindt zich riet en in de nok ter hoogte van het midden is een kerkuilkast aanwezig. Beide toiletgebouwen bestaan uit baksteenmuren met een dak van (asbest)golfplaten zonder verdere isolatie. Het bijgebouw, voormalige (camping)bar, bestaat uit een bakstenen muur met een pannendak en is geïsoleerd met plafondbeplating. De aardappelloods heeft een muur van deels bakstenen (oostelijke deel) en platen (westelijke deel), en een (asbest)platen dak met dakisolatie van piepschuim en plafondplaten. De kapschuur heeft aan drie zijden wanden met in de achterkant een opening voor toegang met werktuigen. De kapschuur met betonnen vloer bestaat geheel uit platen, zowel het dak als de wanden, zijn niet geïsoleerd.

Figuur 2.3. Aanzicht kapschuur vanuit het oosten

Figuur 2.4. Aanzicht aardappelloods vanuit het oosten

De rand van het plangebied wordt aan de west-, noord-, zuidzijde begrensd door een (deels dubbele) bomenrij die voornamelijk uit zomereiken bestaat. In de ondergroei van de westzijde is een brede takkenrij aanwezig, net als in de ondergroei van de bomen aan de zuidzijde. Door het terrein lopen verder verharde wegen/paden richting de schuren en gebouwen. In de voortuin van het huis staan diverse struiken en zes coniferen. Het overige terrein bestaat uit gazon en wat opschot van jonge bomen. Het perceel wordt omringd door droge ondiepe greppels, behalve de oostelijke helft van de zuidzijde. Het westelijk deel van de zuidzijde is delen van het jaar watervoerend.

2.2 Planontwikkeling en geplande ingrepen

De uitvoering van de planontwikkeling is gepland voor september 2017. De huidige planontwikkeling gaat uit van de volgende ingrepen:

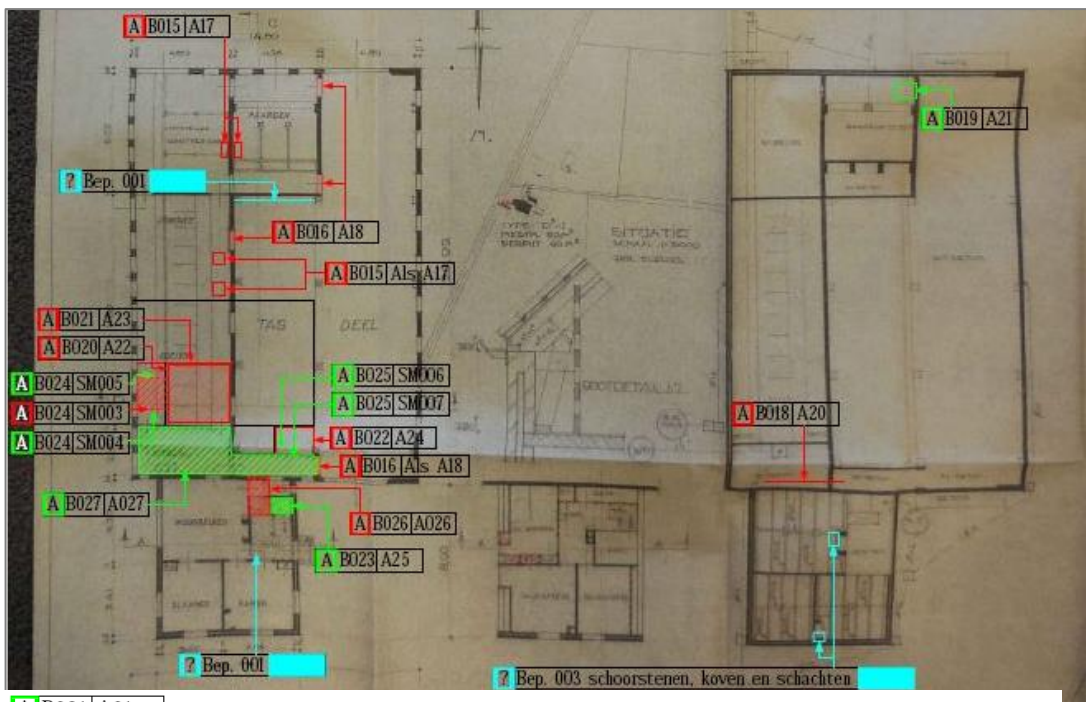
- Wijziging van bestemming "Recreatie - verblijfsrecreatie" naar woonbestemming voor het perceel voor één woning op het westelijke deel van het perceel met een maximaal woonoppervlak van 150 m²;
- Sloop van de aardappelloods;
- Sloop kapschuur;
- Sloop toiletgebouw;
- Verwijderen asbest in woning;
- Verwijderen asbest in de schuur aansluitend aan de woning.

In het huidige plan blijft de woning ongewijzigd net als hierop aansluitende schuur met uitzondering van het asbest dat in de gebouwen wordt verwijderd. Het is mogelijk dat de schuur aan de woning in de toekomst gesloopt wordt, dit zal worden meegenomen in de

toetsing beschermde soorten (paragraaf 6.1). De te slopen gebouwen zijn weergegeven in figuur 2.4, in figuur 2.5 is het te verwijderen asbest in het woonhuis met aansluitende schuur weergegeven.

Figuur 2.4. Planontwikkeling: te slopen gebouwen (bron: opdrachtgever)

A B001 A01	Element is niet asbesthoudend	? 001	Niet geïnventariseerd i.v.m. onbereikbaarheid maar wel verdacht element
A B001 A01	Element is asbesthoudend		
A B001 SM001	Stripmonster is niet asbesthoudend		
A B001 SM001	Stripmonster is asbesthoudend		
			Oppervlak niet asbesthoudend element
			Oppervlak asbesthoudend element

Figuur 2.5. Overzicht resultaten Asbestinventarisatie type A, woonhuis inclusief schuur (LievensesCSO, 2017)

3 Onderzoeksopzet

3.1 Beschikbare gegevens

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP, 2017a, zie bijlage 5 en NDFP, 2017b). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedssfeer van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd.

3.2 Veldbezoek

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de planten- en diersoorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd, ook daadwerkelijk in het gebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast kan worden beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten worden op basis van de aanwezige terreinkenmerken en beheer.

Het oriënterend veldbezoek is door LievensenseCSO Milieu B.V. op 27 juli 2017 uitgevoerd. Het veldonderzoek is uitgevoerd door de mevrouw ██████████ MSc. Ten tijde van de inspectie was het 20 °C, droog, half bewolkt met een zwakke wind (2 Bft) uit het zuidwesten.

3.3 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

De omvang van de werkzaamheden en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling. Op basis van de effectenbeoordeling en het huidige bestemmingsplan wordt beoordeeld of en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (tijdens de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en volledigheid van de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In de effectenbeoordeling wordt er van uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende daglichtperiode worden uitgevoerd. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat beschreven. De effectenbeoordeling kan pas na uitvoering van het noodzakelijke soortgerichte onderzoek worden afgerond.

4 Beschermden soorten

4.1 Wettelijk kader

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- Artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten
- Artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I.
- Artikel 3.10: Andere (nationale) soorten

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In bijlage 1 staat nader toegelicht welke verboden dit zijn en wat deze inhouden.

4.2 Planten

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde plantensoorten voorkomen: dennenorchtis, glad biggenkruid en drijvende waterweegbree (NDFP, 2017a en 2017b). Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten waargenomen.

Het plangebied is ongeschikt voor deze beschermde soorten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Dennenorchtis staat op beschaduwde, droge tot iets vochtige, voedsel- en stikstofarme, meestal zure, goed doorluchte zand- en lemige grond, wortelt in de bovenste humuslaag van verteerd (naalden)strooisel en vereist een hoge luchtvochtigheid. Ze is gevoelig voor betreding (verstoring van de humuslaag). Ze groeit niet alleen in naaldbos en de vroege overgang van naald- naar loofbos maar ook in berkenbos of onder Kraaiheide, waarbij een goeddeels gesloten kroondek, mossen en een dunne humuslaag de vereiste luchtvochtigheid waarborgen. Glad biggenkruid komt voor op zonnige, warme, open plaatsen (pioniervegetatie) op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond (leemarm en lemig zand). Ze groeit in akkers (graanakkers en akkerranden), zeeduinen (laag blijvend duingrasland), bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en grasland (gazons). Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Door het ontbreken van jaarrond watervoerende watergangen met een geschikt habitat kan het voorkomen van drijvende waterweegbree worden uitgesloten.

Op basis van terreinkenmerken (deels verhard en voedsel- en stikstofrijke bodem; figuur 4.1 en 4.2), habitateisen, intensieve beheer en recente verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde planten soorten binnen het plangebied uitgesloten.

Figuur 4.1. deels verhard terrein tussen de schuren

Figuur 4.2. terrein naast bijgebouw en toiletgebouw

4.3 Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingsgegevens van grondgebonden zoogdieren (Broekhuizen *et. al.*, 2016; NDF, 2017a; NDF 2017b) geven aan dat in de directe omgeving van het plangebied diverse grondgebonden zoogdierensoorten kunnen worden aangetroffen. Voor de enkele van de mogelijk voorkomende soorten (onder andere bosmuis, egel, konijn en steenmarter) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Friesland, 2016). Deze vrijstelling geldt niet voor de in de omgeving aanwezige soorten: boomarter, das, eekhoorn, wild zwijn en otter.

Mogelijk gebruikt de boomarter het plangebied als verblijfplaats en jachtgebied. Tijdens het veldbezoek zijn in de aardappelloods sporen aangetroffen van een steen- of boomarter. Het betrof latrines op de grond (figuur 4.3), lege slakkenhuisjes, eierschaal, knaagsporen van isolatiepiepschuim (figuur 4.4) en knaagsporen aan de deur in het westelijk deel. Op basis van de terreinkenmerken, de vorm van de uitwerpselen en de locatie van de latrines (op de grond) betreft het waarschijnlijk een steenmarter. Overige sporen als nestlocaties en slaappleatsen van de soort zijn niet aangetroffen, maar naar alle waarschijnlijkheid bevinden die zich tussen het dak en het piepschuim isolatie materiaal in het westelijke deel van de schuur.

Figuur 4.3. latrine in westelijk deel aardappelloods

Figuur 4.4. knaagsporen d'isolatie aardappelloods

Mogelijk wordt het plangebied door de eekhoorn en das gebruikt als foerageergebied. De zomereiken op de rand van het plangebied fungeren als voedselbron voor beide soorten. Ten behoeve van de planontwikkeling worden geen bomen gekapt of ondergroei verwijderd en blijft deze functie dus behouden. In de directe omgeving van het plangebied is bos aanwezig wat geschikt is als nestgelegenheid voor de eekhoorn. De bomen in het plangebied zelf zijn beperkt geschikt voor de eekhoorn vanwege het beperkte oppervlak van het bosgeheel en het feit dat het lijnvormige elementen zijn. In de bomen is geen nest aangetroffen van eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn geen burchten of andere sporen van gebruik door de das aangetroffen, dus het voorkomen van een verblijfplaats van de das in het plangebied wordt uitgesloten. Het voorkomen van het wild zwijn is in Nederland conform beleid beperkt tot de Veluwe en de Meinweg (Zoogdiervereniging, 2010). Buiten deze gebieden geldt nulstandbeleid en mag deze soort niet voorkomen. In het plangebied zijn geen sporen van deze soort waargenomen en is de soort bovendien niet beschermd. De otter heeft een voorkeur voor ruige oeverzones met voldoende dekking en rust. Het voorkomen van de otter in het plangebied wordt uitgesloten vanwege de grote afstand tot grote rivieren, zijlopen daarvan of ander water wat hiermee in contact staat.

4.4 Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen *et. al.* 2016; NDFP 2017a) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wnb. De in de directe omgeving (tot 5 kilometer) voorkomende vleermuizen zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

Figuur 4.5. vleermuisuitwerpselen in bijgebouw

Figuur 4.6. vleermuisuitwerpselen uit plafond in bijgebouw

Mogelijk zullen deze vleermuissoorten het plangebied gebruiken als onderdeel van hun foerageergebied. De gebouwen maken geen deel uit van doorgaande lijnelementen die in potentie als vliegrouete kunnen fungeren. De bomen op de grens van het plangebied maken wel deel uit van een lijnelement, de bomen langs de weg Canada, en zijn in potentie geschikt als vliegrouete. De te slopen panden (de kapschuur, aardappelloods en toiletgebouwen) zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het materiaal van de wanden en de afwezigheid van toegangsmogelijkheden. In het bijgebouw zijn wel veel uitwerpselen van vleermuizen gevonden die tussen het pannendak en plafondbetimmering vandaan komen. Dit gebouw dient mogelijk als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het plangebied bevat een omvangrijk aantal bomen die in het huidige voornemen

behouden blijven. Mogelijk bevatten deze bomen holtes die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, maar dat is gezien het voornemen deze te laten staan niet compleet onderzocht. Mochten deze bomen wel verwijderd worden dan is een nadere inspectie noodzakelijk om de geschiktheid voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen te bepalen.

4.5 Amfibieën

De verspreidingsgegevens van amfibieën (NDFP 2017a; RAVON 2016; Van Buggenum et al., 2009) geven aan dat in de omgeving van het plangebied diverse beschermde amfibieënsoorten aanwezig kunnen zijn. De mogelijk voorkomende soorten zijn veelal nationaal beschermde soorten (Wnb, artikel 3.10) zoals: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Friesland, 2016). Van de mogelijk voorkomende soorten is voor de heikikker, poelkikker, alpenwatersalamander en kamsalamander geen vrijstelling verleend.

De poelkikker heeft een sterke voorkeur voor heide en hoogveenlandschap, maar komt ook voor in halfnatuurlijke grasland, agrarisch gebied, laagveen en ruderaal terrein (Creemers & Van Delft, 2009). De heikikker komt voor op zandgronden, hoog- en laagvenen, op heide, in beekdalen, in klei-op-veen en komkleigebieden en ook in de uiterwaarden van de Nederrijn/Lek (Creemers & Van Delft, 2009). De alpenwatersalamander is een weinig kritische soort die leeft in vennen, poelen, sloten en andere kleine geïsoleerde wateren op zand-, leem- en lössbodems (Creemers & Van Delft, 2009). De kamsalamander komt voor in bosrijk kleinschalig landschap met houtwallen en struweel in de buurt van voortplantingswater (Creemers & Van Delft, 2009). Tevens is deze soort een habitatsoort van het aangrenzende Natura 2000-gebied "Drents-Friese Wold & Leggelderveld". Dit Natura 2000-gebied bevat geschikt habitat voor deze vier soorten (figuur 4.8). Op minimaal 150 meter zijn in dit Natura 2000-gebied meerdere geschikte vennen en/of meertjes aanwezig die in potentie geschikt zijn als voortplantingswater. Het plangebied zelf bevat geen geschikt voortplantingswater voor deze vier soorten. Mogelijk gebruiken deze soorten de randen van de het plangebied met de takkenril in de ondergroei (figuur 4.7) als schuilplaats op land of als winterbiotoop. De gebouwen die gesloopt worden zijn zelf ongeschikt als habitat of verblijfplaats voor deze soorten.

Figuur 4.7. Takkenril in ondergroei op rand plangebied

Figuur 4.8. Natura 2000 gebied ten oosten van plangebied

De aanwezigheid van andere strikt beschermde amfibieënsoorten wordt uitgesloten vanwege grote afstand tot bestaande populaties.

4.6 Reptielen

De verspreidingsgegevens van reptielen (NDFP, 2017a; RAVON, 2016) geven aan dat in de directe omgeving van het plangebied de beschermde reptielensoorten adder, hazelworm, levend barend hagedis, ringslang en gladde slang aanwezig zijn.

De adder heeft een voorkeur voor hoge zandgronden en hoogveenlandschappen, half open tot open gebied met een rijke vegetatiestructuur. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met overgangen van droog naar vochtig (Creemers & Van Delft, 2009). Hazelworm komt in een breed scala aan habitats voor maar heeft de voorkeur op een structuurrijke (enigszins vochtige) vegetatie met een afwisseling van schuil- en zonplaatsen. De levendbarend hagedis heeft als habitat vochtige heide of vennen, structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten (Creemers & Van Delft, 2009). De ringslang is komt voor in waterrijke habitats op zandgronden en overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden (Creemers & Van Delft, 2009). De gladde slang heeft een voorkeur voor droge, zonnige habitats, hoogveen en heide, maar komt ook voor langs in weg- en spoorbermen, ruderaal terreinen en open bos. De soort leeft op zand grond of veen en nooit op klei (Creemers & Van Delft, 2009). Net als voor amfibieën geldt dat voor deze vier beschermde reptielen het aangrenzende Natura 2000-gebied "Drents-Friese Wold & Leggelderveld" geschikt habitat bevat (figuur 4.8). Mogelijk gebruiken deze reptielen sporadisch de randen van de het plangebied met de takkenril in de ondergroei (figuur 4.7) als schuilplaats. De gebouwen die gesloopt worden zijn zelf ongeschikt als habitat of verblijfplaats voor deze beschermde reptielen. De aanwezigheid van andere strikt beschermde reptielsoorten wordt uitgesloten vanwege grote afstand tot bestaande populaties.

4.7 Vissen

De verspreidingsgegevens van vissen (NDFP, 2017a; RAVON, 2016) geven aan dat in de directe omgeving van het plangebied de beschermde vissoorten de grote modderkruiper voorkomt. Grote modderkruiper heeft een voorkeur voor verlandende wateren in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. Ze prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. Grote modderkruiper houdt zich overdag verscholen en voedt zich 's nachts met kleine ongewervelden zoals wormen, watervlooien, muggenlarven, waterpissenbedden en kreeftjes. Het enige water in het plangebied betreft de watergang op het westelijke deel van de zuidelijke grens. Dit is echter niet het hele jaar door watervoerend, grotendeel begroeid met brandnetel en voldoet niet aan de eisen van de grote modderkruiper. Het voorkomen van de grote modderkruiper in het plangebied wordt uitgesloten.

4.8 Libellen, dagvlinders en overige ongewervelden

De verspreidingsgegevens van libellen, dagvlinders en overige ongewervelden geven aan dat de volgende beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen: gentiaanblauwtje, grote weerschijnvlinder en kommavvlinder (NDFP, 2016a, Bos *et. al.*, 2006; Libellennet.nl; vlindernet.nl).

Het gentiaanblauwtje komt voor in natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden. De grote weerschijnvlinder is een soort van oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. Kommavinder is een soort van droge, schrale open graslanden, duinen en gevarieerde heide. Er is een lage vegetatie met polletjes gras aanwezig en hier en daar kale grond. Waardplanten van deze soort zijn kleine polletjes schapengras, en soms ook andere zwenkgrassen, buntgras en struisgras. Mogelijk komen deze soorten voor in het aangrenzende Natura 200-gebied en vliegen deze soorten sporadisch in het plangebied. Het plangebied heeft echter geen functie voor deze soorten vanwege de afwezigheid van geschikt habitat. De aanwezigheid van beschermde libellen, overige beschermde dagvlinders of overige ongewervelden in het plangebied wordt uitgesloten.

4.9 Vogels

Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse algemene vogelsoorten waargenomen (onder andere houtduif, kauw, merel en zwarte kraai). Het pand is in potentie geschikt als broedlocatie voor diverse algemene broedvogels. Tijdens het veldbezoek zijn geen bezette nesten waargenomen. Wel is er een oud huis of boerenzwaluwnest waargenomen in het grote toiletgebouw.

Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats

In de directe omgeving van het plangebied zijn de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aanwezig: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw (NDFF, 2017a¹).

Tijdens het veldbezoek zijn in de schuur aan het huis drie kerkuilen waargenomen vliegend uit de kerkuilkast in de nok van deze schuur. Het betrof een volwassen individu met twee vliegvlugge jongen. Deze kerkuilkast dient momenteel dus als nestplaats en buiten de voortplantingsperiode als vaste rust- of verblijfplaats. De coniferen in de voortuin van het huis (figuur 4.11) zijn mogelijk geschikt als roestplaats voor ransuilen. Deze coniferen blijven tijdens de planontwikkeling behouden.

¹ In de gegevens van het NDFF is niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. De waarnemingen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie betreffen een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen en niet alleen broedgevallen.

Figuur 4.9. kerkuil in schuur aan het woonhuis

Figuur 4.10. Uilenbord van schuur aan woonhuis

Uit de directe omgeving (<1 kilometer) is het voorkomen van broedlocaties van huismus en gierzwaluw bekend (NDFP 2017a; waarneming.nl). De te slopen gebouwen, de kapschuur, aardappelloods en toiletgebouwen zijn niet geschikt voor deze soorten vanwege het ontbreken van toegankelijke nestruimten onder het dak en de afwezigheid van dakpannen. De schuur aan het woonhuis heeft wel een pannendak waar her en der pannen loszitten (figuur 4.12) en geschikt zijn als nestplaats voor de huismus of gierzwaluw. Hetzelfde geldt voor de nokvorsten van het bijgebouw, die niet overal goed aangesmeerd zijn.

Tijdens het veldbezoek zijn naast een nestlocatie van kerkuil geen nesten of aanwijzingen van verblijf van andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen (boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespdiëf en zwarte wouw). Gezien de locatie, de eisen van deze vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest en het gebruik van plangebied worden deze ook niet verwacht.

Figuur 4.11. coniferen in voortuin

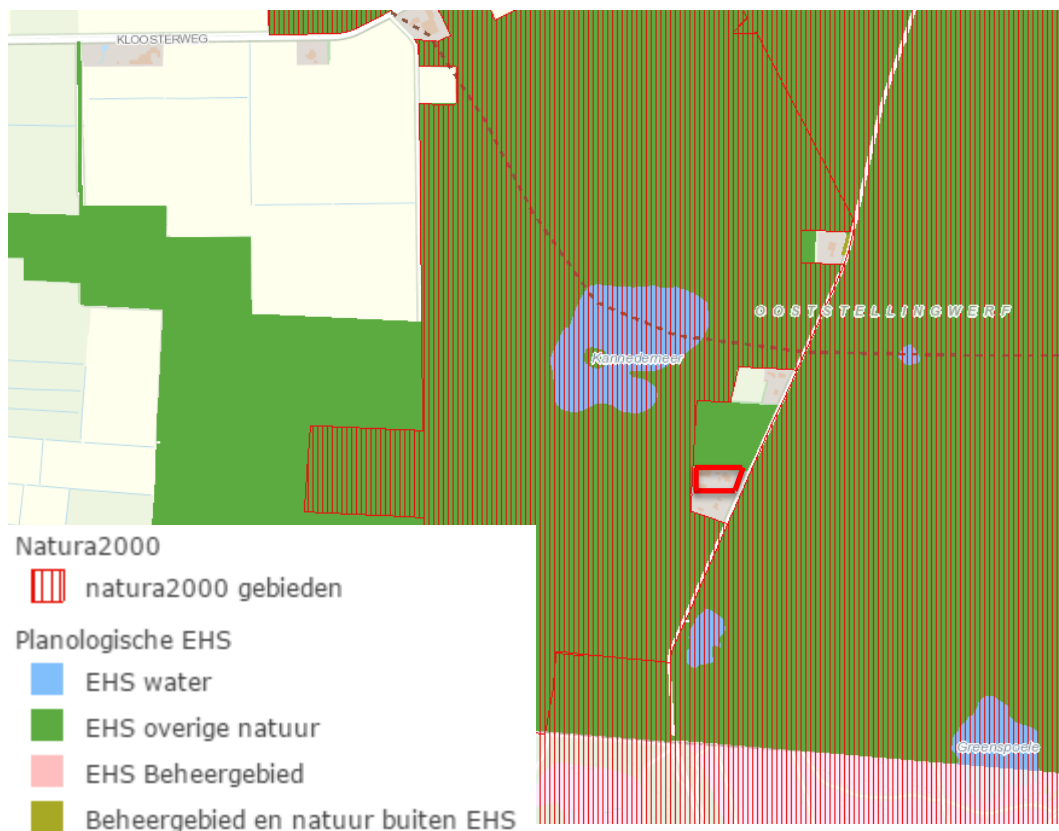
Figuur 4.12. kapotte dakpan van schuur aan het woonhuis

5 Beschermd gebieden

De Wnb onderdeel 'Gebieden' voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden geldt in Nederland de planologische bescherming van gebieden. Deze beschermde gebieden zijn vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid. In dit hoofdstuk volgt een overzicht van alle beschermde gebieden in en rondom het plangebied.

5.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Drents-Friese Wold & Leggelderveld') is aanwezig op direct aansluitend op het plangebied aan de oost-, zuid- en westzijde.

Figuur 5.1. ligging plangebied (rode contour) ten opzichte van Natura 2000 en NNN (voormalig EHS)

bron: Provincie Friesland, 31-07-2017

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied heeft geen status als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is aanwezig direct aansluitend aan het plangebied aan de oostzijde (figuur 5.1). Dit betreft de natuurbeheertypes N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland, N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos en N07.02 Zandverstuiving.

6 Toetsing en eindconclusie

De sloop van de kapschuur, aardappelloods en toiletgebouwen, het verwijderen van asbest in de schuur aan de woning en het wijzigen van de bestemming van het perceel kunnen effect hebben op de (mogelijk) aanwezige beschermde natuurwaarden. Deze effecten, zowel op korte (tijdens de uitvoering) als op de lange termijn (na de uitvoering) worden hieronder beschreven.

6.1 Toetsing beschermde soorten

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek wordt geconcludeerd dat er kerkuilen en mogelijk grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, amfibieën, reptielen, gierzwaluwen, huismussen, ransuilen en diverse algemene broedvogelsoorten in het plangebied voorkomen. Andere beschermde soorten worden uitgesloten.

Kerkuil

Vastgesteld is dat de kerkuilkast in de nok van de schuur aan de woning momenteel gebruikt wordt door de kerkuil als nestlocatie. Ten tijde van het veldbezoek waren er twee vliegvlugge jongen en een volwassen individu in de kast aanwezig. De kerkuilkast en de schuur zijn beschermd zolang deze in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor de kerkuil. De schuur zelf blijft in de planontwikkeling behouden en de vaste rust- en verblijfplaats ook. De sloop van de kapschuur, toiletgebouwen en de aardappelloods heeft geen negatief effect op de kerkuil. De geplande werkzaamheden in de schuur betreffen het verwijderen van deuren met asbestplaten op de begane grond van de schuur en enkele losse asbestplaten op de zolder aan de oostzijde. Het uilenbord met de uitvliegopening zit aan de westelijke zijde van de schuur. Aangezien de schuur nog in gebruik is, het asbest dat van de zolder verwijderd moet worden los materiaal betreft en de uitvoering in september 2017 plaatsvindt wordt er geen negatief effect verwacht van het verwijderen van asbest in de schuur op de kerkuil. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is voor deze werkzaamheden is niet noodzakelijk onder voorwaarde dat zorgvuldig wordt gewerkt zodat verstoring wordt voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk gebruikt de boommarter of de steenmarter het plangebied als verblijfplaats en foerageergebied. Tijdens het veldbezoek zijn in de aardappelloods sporen aangetroffen van een steen- of boommarter. Nestlocaties en slaappleatsen van de soorten zijn niet aangetroffen, maar naar alle waarschijnlijkheid bevinden die zich tussen het dak en het piepschuim isolatie materiaal in het westelijke deel van de aardappelloods. Voor de steenmarter geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Friesland, 2016). Voor de boommarter is dit niet het geval. Om uit te sluiten of de boommarter gebruik maakt van het plangebied en zijn verblijfplaats wordt vernietigd door de geplande werkzaamheden is een nader onderzoek naar de boommarter wel noodzakelijk.

Vleermuizen

De verspreidingsgegevens van vleermuizen (Broekhuizen *et. al.* 2016; NDFP 2017a) geven aan dat in de regio van het plangebied vleermuizen kunnen voorkomen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd conform de Wnb. De in de directe omgeving (tot 5 kilometer)

voorkomende vleermuizen zijn gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

Mogelijk zullen deze vleermuissoorten het plangebied gebruiken als onderdeel van hun foerageergebied en de bomen op de grens van het perceel als vliegroute. Deze bomen blijven behouden, dus de planontwikkeling heeft geen negatief effect op de potentiële functie als vliegroute en foerageergebied. Het overige terrein blijft in de nieuwe bestemming Wonen grotendeels tuin en beschikbaar als foerageergebied. Om mogelijke verstoring tijdens de werkzaamheden te voorkomen dient rekening gehouden te worden met verlichting. De te slopen panden (de kapschuur, aardappelloods en toiletgebouwen) zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege het materiaal van de wanden en de afwezigheid van toegangsmogelijkheden. Het bijgebouw dient mogelijk als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, maar dit gebouw wordt in het kader van deze planontwikkeling niet gesloopt. Mocht dit gebouw ooit gesloopt of gerenoveerd worden, dan is een nader onderzoek naar vleermuizen nodig.

Op basis van de huidige planontwikkeling en bestemmingsplanwijziging is een nader onderzoek naar vleermuizen niet nodig. Mocht in de toekomst het bijgebouw gesloopt of gerenoveerd worden dan is een nader onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen die in de buurt voorkomen wel noodzakelijk. Mochten de bomen in het plangebied in de toekomst wel verwijderd worden dan is een nadere inspectie noodzakelijk om de geschiktheid voor verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen te bepalen.

Amfibieën en reptielen

In de omgeving van het plangebied komen de volgende beschermde amfibieën en reptielen soorten voor: heikikker, poelkikker, alpenwatersalamander, kamsalamander, adder, hazelworm, levend barend hagedis, ringslang en gladde slang. Het aangrenzende Natura 2000-gebied biedt geschikt habitat voor deze soorten. Mogelijk gebruiken deze soorten ook sporadisch de randen van de het plangebied met de takkenril in de ondergroei als schuilplaats op land en of winterbiotoop. De gebouwen die gesloopt worden zijn zelf ongeschikt als habitat of verblijfplaats voor deze beschermde reptielen. De planontwikkeling zelf heeft geen negatief effect op de potentiële functie van het plangebied voor deze soorten mits geen structureel groen wordt doorkruist. Het kan echter niet uitgesloten worden dat deze soorten tijdens de planontwikkeling door werkverkeer worden aan- of overreden. Een nader onderzoek naar beschermde amfibieën en reptielen is niet noodzakelijk, maar tijdens de werkzaamheden dienen wel maatregelen getroffen te worden om slachtoffers van werkverkeer te voorkomen.

Gierzwaluw, huismus en ransuil

Het bijgebouw en de schuur aan het woonhuis zijn in potentie geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw en de huismus. In de huidige planontwikkeling blijven deze gebouwen behouden en gaan er geen potentiële verblijfplaatsen verloren. Mocht dit in de toekomst wel het geval zijn, dan is er nader onderzoek naar deze soorten nodig. Het zelfde geldt voor de potentiële roestplaatsen voor de ransuil in de coniferen in de voortuin. In het kader van de huidige planontwikkeling blijven deze behouden, maar mochten deze in de toekomst gekapt worden, dan is een nader onderzoek naar de ransuil wel noodzakelijk.

Broedvogels

De werkzaamheden zijn gepland in september 2017, dus buiten de periode die globaal wordt aangeduid als het broedseizoen. Het plangebied biedt mogelijkheden als broedlocatie van diverse algemene vogelsoorten. Werkzaamheden die tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Dergelijke verstoring is niet toegestaan en hier wordt geen ontheffing voor verleend. Door buiten het broedseizoen te werken, kunnen negatieve effecten worden voorkomen. Voor het broedseizoen (verschilt per soort) wordt in de wet wordt geen standaardperiode aangehouden, doorgaans kan globaal uitgegaan worden van 15 maart tot 15 augustus. Dit betreft echter een globale periode, waardoor ook broedgevallen buiten deze periode beschermd zijn. Indien dit niet mogelijk is dient een controle op de aanwezigheid van broedvogels te worden uitgevoerd voorafgaand aan de werkzaamheden. Buiten het broedseizoen zijn onbezette nesten niet beschermd, behalve als het nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest betreft. Deze soorten worden met uitzondering van de kerkuil, gierzwaluw, huismus en ransuil niet in het plangebied verwacht.

6.2 Toetsing beschermde gebieden

Het plangebied heeft geen status als beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ('Drents-Friese Wold & Leggelderveld') is aanwezig op direct aansluitend op het plangebied aan de oost-, zuid- en westzijde. De geplande sloopwerkzaamheden zijn van beperkte en tijdelijke aard en niet extremer dan mogelijk conform de huidige bestemming "Recreatie - verblijfsrecreatie". Ook voor de nieuwe bestemming "Wonen" met een beperking van één woning met een maximale oppervlakte van 150 m² geldt dat deze geen extra negatieve effecten veroorzaakt anders dan de huidige bestemming. Het voornemen doet geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) is niet nodig.

Het plangebied maakt ook geen onderdeel van het NNN. Het voornemen heeft door de locatie buiten het NNN en de aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling ('nee, tenzij'-beoordeling) is niet nodig.

6.3 Eindconclusie

- De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en algemene broedvogels.
- De planontwikkeling heeft naar verwachting geen negatieve effecten op beschermde planten, vissen en ongewervelden. Voor deze soortgroepen behoeven geen mitigerende maatregelen genomen te worden (anders dan maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht) en is het aanvragen van een ontheffing van de Wnb niet aan de orde.
- Voor alle soorten, ongeacht bescherming via natuurwetgeving of niet, geldt de zorgplicht waarbij eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

- Op basis van de verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek kan het gebruik van het plangebied door kerkuil, boommarter, algemene broedvogels, gierzwaluw, huismus, ransuil, vleermuizen, amfibieën en reptielen niet worden uitgesloten. Het voornemen heeft mogelijk een negatief effect op de boommarter. Op andere soorten wordt geen negatief effect verwacht. Om duidelijkheid te krijgen over het voorkomen en het gebruik van het plangebied door boommarter dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd.
- In verband met het voorkomen van algemene broedvogels in en binnen de invloedssfeer van het plangebied moeten mogelijk mitigerende maatregelen worden genomen. Dit is sterk afhankelijk van het moment en de duur van uitvoering. Conform de huidige planning wordt er in september, dus buiten het algemene broedseizoen, gewerkt en zijn deze mitigerende maatregelen niet noodzakelijk.

6.4 Advies

Kerkuil

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is voor deze werkzaamheden is niet noodzakelijk onder twee voorwaarden. Ten eerste mogen er geen sloopwerkzaamheden in de schuur met de kerkuilkast plaatsvinden. Ten tweede mogen de afzettingen met plastic ter behoeve van asbestverwijdering niet de vliegmogelijkheden van de kerkuil op zolder zo beperken dat de route tussen de kast en de uitvliegopening geblokkeerd wordt.

Algemeen

Voorts wordt geadviseerd met de verlichting (tijdens de werkzaamheden) rekening te houden met soorten die gevoelig zijn voor licht (bijvoorbeeld vleermuizen). Bij voorkeur wordt zo min mogelijk tijdens de nacht en schermer gewerkt. Indien werken zonder bouwverlichting niet mogelijk is dient te worden gewerkt met een smalle lichtbundel gericht op de werkzaamheden.

Tijdens de werkzaamheden dienen maatregelen getroffen te worden om te voorkomen dat amfibieën en reptielen slachtoffer worden van werkverkeer. Geadviseerd wordt om niet het werkterrein voor de werkzaamheden te maaien om hoge ruigte als schuilplaats voor amfibieën en reptielen te voorkomen binnen het werkterrein. Het werkverkeer dient zoveel mogelijk over de bestaande verharding te rijden en vanaf hier te werken. Daarbij dient niet gewerkt te worden in de rand van bomen met ondergroei.

Nader onderzoek

Boommarter

Aantonen of de sporen in het plangebied afkomstig zijn van de boommarter of de steenmarter is mogelijk door middel van moleculair-genetisch onderzoek. Het is mogelijk om onderscheid tussen deze twee soorten te bepalen op basis van materiaal van voldoende kwaliteit. Materiaal wat hiervoor bruikbaar is zijn onder andere uitwerpselen (Zoogdiervereniging, 2012).

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving en beleid

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hier aan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

Soortenbescherming

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is er op gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

Verbodsbepalingen

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1).

Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

- lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- lid 3: Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Houtopstanden

Het doel van in de Wnb opgenomen de regels ten aanzien van houtopstanden blijft de blijft de instandhouding van het bosareaal. De kern wordt gevormd door een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze regels vloeien als zodanig niet onmiddellijk voort uit internationale verplichtingen, maar is van wezenlijk belang in het licht van nationale en internationale natuur-, landschaps- en milieudoelstellingen.

De regels met betrekking tot houtopstanden zijn van toepassing op alle bossen en houtopstanden buiten de 'bebouwde kom Wn' groter dan 1.000 m² en rijbeplantingen van meer dan 20 bomen. De wet verplicht om de grond waarop het bos heeft gestaan binnen 3 jaar opnieuw in te planten met bomen. Indien mogelijk is herplanting door natuurlijke verjonging ook toegestaan. Waar natuurlijke verjonging niet mogelijk of te verwachten is, bijvoorbeeld bij lintbeplantingen minder dan 30 meter breed, moet geplant worden met boomsoorten die aansluiten bij de groeiplaats. De begrenzing 'bebouwde kom Wn' wordt door de gemeente vastgesteld, maar hoeft niet samen te vallen met de bebouwde kom in het kader van de wegenverkeerswet. In geval een boom/bomen of andere houtopstanden binnen de bebouwde kom worden gekapt, dan kan een gemeentelijke (omgevings-)vergunning nodig zijn. Dit zal specifiek bij de betreffende gemeente moeten worden nagegaan. Struikbeplantingen groter dan 1.000 m² vallen onder de wet, met uitzondering van éénrijige geschoren meidoornheggen die als zodanig zijn aangelegd en worden beheerd. Spontane bosopslag langs sloten, op natuurterreinen en braakliggende terreinen valt onder de Boswet, zodra sprake is van een bedekkings-percentages van 60% en een opslag van vijf jaar of ouder. De Boswet is niet van toepassing op: erven en tuinen, windschermen van bomen langs boomgaarden, éénrijige beplanting van populier of wilg op of langs landbouwgronden, Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, vruchtbomen, kerstsparen en kweekgoed.

Ook bevat de Wnb een basis om regels te stellen ter uitvoering van Europese regels die beogen te verzekeren dat in internationaal verband verhandeld hout en verhandelde houtproducten duurzaam zijn.

Nesten

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken.

Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voormalige ecologische hoofdstructuur, EHS) is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat in de basis gevormd wordt door de al bestaande natuur, zoals duinen, heiden, bossen, meren en landgoederen. Aanvullend hierop worden nieuwe natuurgebieden ontwikkeld, bijvoorbeeld op gronden die eerst voor landbouw gebruikt werden. Ecologische natuurverbindingen verbinden deze gebieden met elkaar.

In het NNN liggen:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 nationale parken;
- gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen. Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling (spelregels EHS) van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in deze gebieden het 'nee, tenzij'-regime. Indien een voorgenomen ingreep de 'nee, tenzij'-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien de voorgenomen planontwikkeling met bijbehorende ingreep/ingrepen niet voldoet aan de voorwaarden uit het 'nee, tenzij'-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden, tenzij het onderstaande van toepassing is.

Saldobenadering

In die gevallen waarbij het instrument saldobenadering van toepassing is hoeft het 'nee, tenzij'-afwegingskader niet doorlopen te worden en is ook geen sprake van compensatie, zoals bij ingrepen onder het 'nee, tenzij'-regime.

Harde eis hierbij is wel dat aan alle voorwaarden voor het toepassen van de saldobenadering wordt voldaan. Alleen dan is immers per saldo winst voor het NNN gegarandeerd. Is dit niet het geval dan geldt onverkort het 'nee, tenzij'-regime.

Beoordeling van effecten van een ingreep op het NNN

Voor de beoordeling van de effecten van een ingreep en bij het nader invullen van de begrippen: 'geen netto verlies', 'behoud van ambitie', 'versterking van het NNN' en 'kwaliteitsslag' zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van natuurkwaliteit belangrijk:

- zowel de actuele natuurwaarden als het vastgelegde natuurdoel zijn relevant;
- natuurwaarden worden primair afgemeten aan doelsoorten en natuurlijkheid (de kwaliteitscriteria van natuurdoeltypen);
- behoud en ontwikkeling van natuurwaarden zijn afhankelijk van het voldoen aan een reeks van randvoorwaarden (met name bodemgesteldheid, waterkwaliteit, processen in de omgeving, minimumoppervlakte en beheer).
- significant negatieve effecten betreffen zowel natuur- als hun randvoorwaarden;
- lokale ingrepen kunnen (negatieve) effecten hebben op drie schaalniveaus: lokaal, regionaal (kerngebied van het NNN) en landelijk (hele NNN). De vervangbaarheid van natuur hangt af van meerdere ecologische aspecten alsmede relevante nationale beleidsambities.

Bijlage 2 Literatuur

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, 2006, Odonata, KNNV, Utrecht.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J., Buys, J.C. 2016, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., & Delft, J.J.C.W. van, (RAVON) (redactie) 2009 De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorische Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

LievensesCSO, 2017. Asbestinventarisatie type A, Canada 4 te Elsloo. Documentcode 17F090.RAP001.MU.01 LievensesCSO Milieu B.V..

NDFP, 2017a Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFP, NDFP - quickscanhulp.nl

NDFP, 2017b NDFP verspreidingsatlas NDFP - verspreidingsatlas.nl

Provincie Friesland, 2016. Verordening Wet natuurbescherming, Fryslân 2017. Hoofdstuk 5 en bijlage I. Provinciale Staten van Fryslân d.d. 23 november 2016.

RAVON, 2016, Ravon no. 63, bijlage, Waarnemingenoverzicht 2015, RAVON, Nijmegen.

Zoogdiervereniging, 2012. Marterpassen XVIII, jaarbrief over 2011 van de werkgroep Boommarter Nederland. Maart 2012, Werkgroep Boommarter Nederland van de Zoogdiervereniging.

Internetbronnen:

www.quickscanhulp.nl

www.libellenet.nl

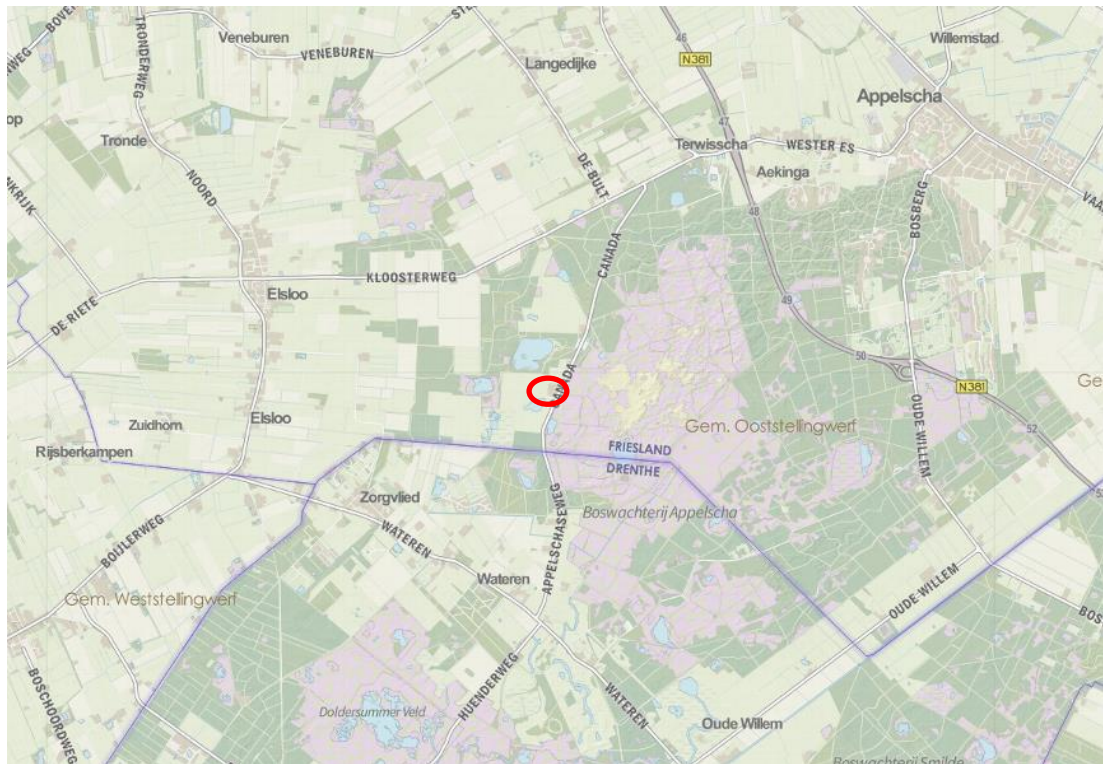
www.vlindernet.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

<http://pdokviewer.pdok.nl/>

https://www.fryslan.frl/home/kaarten_3208/item/natuur-overzichtskaart-indicatief_745.html

Bijlage 3 Kaart regionale ligging

Locatie van het plangebied (rood omcirkeld; bron: pdok.nl)

Bijlage 4 Foto's van het plangebied

Woning (links) en aangrenzende schuur (rechts)

Tuin bij woning

Dak van schuur aan woning

Aanzicht bijgebouw (links) en woning met schuur (rechts)

Aanzicht vanuit het noorden noordgrens perceel

Aanzicht bijgebouw vanuit het noordoosten

Binnenkant kapschuur

Pad ten zuiden van kapschuur

Aanzicht aardappelloods vanuit het zuidoosten

Binnenkant aardappelloods

Aanzicht klein toiletgebouw vanuit zuiden

Aanzicht groot toiletgebouw vanuit noordwesten

Bijlage 5 Resultaten NDFF

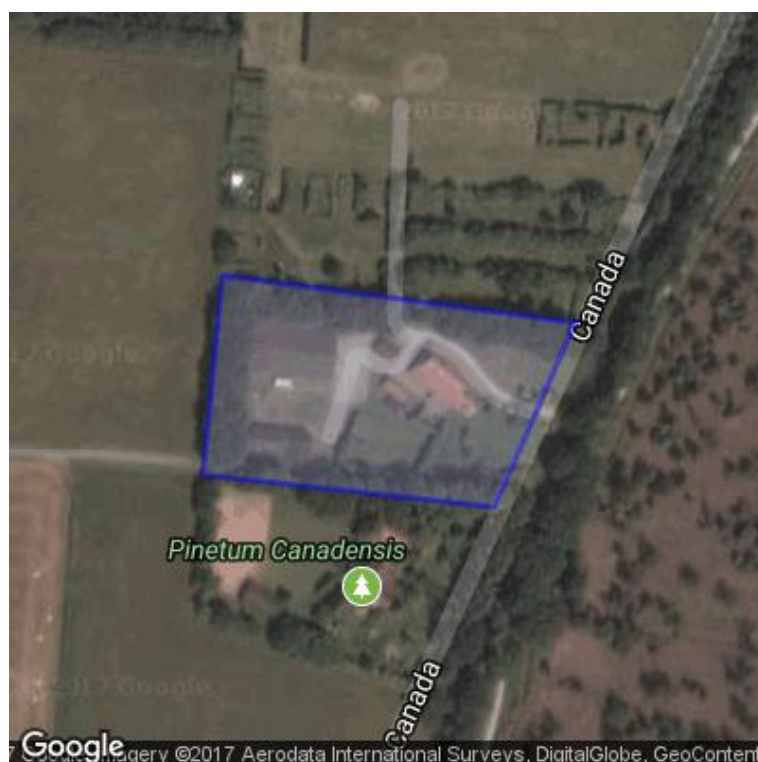
In onderstaande tabel staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het projectgebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten en de vogelsoorten waarvan het ministerie op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Meer informatie over de waarnemingen die hiervoor gebruik zijn is te vinden op de site van de NDFF.

Er is hierbij niet geselecteerd op type waarnemingen zoals, bijvoorbeeld enkel broedvogeltellingen voor de vogels. Het resultaat in de tabel geeft een overzicht van alle op het moment van opvragen goedgekeurde actuele waarnemingen, dus ook losse waarnemingen, in de NDFF voor bovengenoemde soorten.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 27-07-2017 12:46:23'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
gentiaanblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	0 - 1 km
grote weerschijnvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	0 - 1 km
kommavlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Adder	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Noordse winterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	0 - 1 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km

Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Vinpoetsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
veenhooibeestje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
zilveren maan	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gevlekte glanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Oostelijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Vuursalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	10 - 25 km
aardbeivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
duinparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km